

Quins municipis del Ripollès consumeixen més llum i notaran més l'alça del preu?

Les diferències en l'ús d'electricitat domèstica són molt notables fins i tot en municipis veïns, a causa d'aspectes com la renda o el turisme

L'electricitat és un element fonamental per a la vida de pràcticament tots els catalans i, per tant, l'augment desmesurat de preus de les últimes setmanes al país afectarà de forma generalitzada. Malgrat tot, el consum energètic és diferent arreu del país i és notable la diversitat entre els municipis que menys ús en fan i els que més, per diferents motius. Els segons, evidentment, notaran més l'alça del cost a les seves butxaques i el següent mapa els situa, mostrant on el consum per càpita és més elevat.

Nota sobre el mapa: Clicant al requadre inferior dret, s'amaga la llegenda. Picant sobre cada municipi, es desplega el seu nom i tota la informació sobre el consum domèstic per càpita i el consum total a nivell domèstic dels sectors primari, indústria, serveis, construcció i transport (si hi ha prou dades). Les dades s'ofereixen en kWh i fan referència a l'any 2019. També es pot desplaçar o fer més o menys gran el zoom de la imatge per seleccionar millor els municipis.

Les dades de l'Institut Català d'Energia (Icaen) assenyalen que el municipi amb un consum domèstic d'energia elèctrica per càpita més elevat multiplicava per 23 el del que se situava a la cua. Un simple cop d'ull als nou municipis amb major factura, però, ja permet intuir algun matis a aquestes dades, ja que cinc d'ells són de la Cerdanya (amb Bolvir i Fontanals de Cerdanya als dos primers llocs), tres són del Baix Empordà i un, a l'Aran, comarques especialment turístiques o amb segones residències.

L'estadística s'ha elaborat dividint el consum municipal d'energia a les llars -excloent la indústria i altres sectors econòmics- pel conjunt de població censada. Però precisament el fet que, a alguns municipis, hi facin vida temporalment persones que no hi resideixen o no consten al padró provoca que s'influi la ràtio atribuïda als que efectivament sí que en són veïns. Cal tenir en compte aquest aspecte per no arribar a conclusions errònies sobre la factura final de l'electricitat, ja que aquesta també la pagarà la persona que hi té segona residència o, de forma indirecta, el turista que hi llogui una habitació d'hotel o un apartament, i no la població censada.

Malgrat tot, s'evidencia també un condicionant de renda també pel que fa al consum elèctric, ja que aquelles llars amb menys recursos són més petites i acostumen a disposar de menys aparells que en requereixen. Si s'analitza l'àrea metropolitana de Barcelona, per exemple, emergeixen alguns casos força evidents. La climatologia en poblacions tan properes és molt similar i, malgrat que unes no tenen temperatures més extremes que les veïnes que requereixin d'aparells per reduir-ne l'impacte, el nivell de consum pot ser molt diferent en pocs quilòmetres de distància.

Així, Santa Coloma de Gramenet és el cinquè municipi del país amb menor consum elèctric per càpita a les llars (825,4 kWh, el 2019), l'Hospitalet de Llobregat és el vuitè (898,3) per la cua, Sant Adrià del Besòs és l'onzè (965,8) i Badalona, el catorzè (983,4). Molt per sota, per exemple, del consum domèstic de Barcelona (1.225,7), l'altra ciutat del Barcelonès, on hi ha nivells de renda superiors (de mitjana, ja que existeix molta variació interna).

El consum també és molt més elevat a Sant Cugat (1.495,5) que a la veïna Rubí (1.141,6), com ocorre amb

Matadepera (1.864,6) respecte a Terrassa (1.092,9) o amb Girona (1.315,4) respecte Salt (899,8), altres municipis veïns entre si però amb rendes mitjanes molt diferents. I això que precisament els catalans amb més recursos són també sovint els que més tenen segones residències o viatgen més, fent més consum energètic per tant fora del seu municipi. Totes les dades municipals es poden consultar detalladament i de forma interactiva a aquesta taula [<https://www.naciodigital.cat/noticia/224116#municipis>].

Igualment, però, cal tenir en compte que a molts pobles encara no arriba el gas natural i, per tant, una de les escasses alternatives per fer funcionar els fogons de la cuina o la calefacció és l'electricitat. En aquests casos, malgrat no necessàriament disposar de llars més grans o amb més electrodomèstics, l'impacte de la factura serà major, especialment si els preus elevats es mantenen quan arribi la temporada de fred.

Les comarques que més consumeixen

A nivell comarcal, les diferències es redueixen i es pot observar un mapa en què el Barcelonès és la comarca amb menys consum elèctric domèstic per càpita (1.139 kWh), junt amb el seu entorn, i també amb nivells baixos a la Garrotxa, Osona o el Gironès. Per contra, l'Empordà i diverses comarques de muntanya, de la Costa Daurada i les Terres de l'Ebre se situen per damunt de la mitjana. En els primers llocs es troben l'Aran (3.103,9 kWh), la Cerdanya (2.899,1) i l'Alta Ribagorça (2.404,3), ja sigui pel turisme, habitatges més grans o un clima més fred a què fer front.

Si la lupa es posa en la producció d'electricitat, les diferències encara són majors que en relació al consum, ja que l'origen d'aquesta energia està concentrat especialment a pocs municipis. La comparativa, en aquest cas, s'ha de fer en relació a la potència instal·lada dels centres de producció d'energia elèctrica al territori i no en l'electricitat efectivament produïda, ja que l'Icaen només ofereix aquesta segona xifra en els municipis amb més de tres instal·lacions (per evitar la identificació individual) i, per tant, seria una dada massa incompleta.

En tot cas, 312 dels 947 no tenien el 2018 ni una sola instal·lació que en generés per cap via, mentre n'hi ha quatre que concentren 55,6% de la potència instal·lada total per produir electricitat. Es tracta d'Ascó, amb la central nuclear; Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant, amb una nuclear i una tèrmica; i Sant Adrià del Besòs i Barcelona, amb les respectives tèrmiques. Totes les dades municipals es poden consultar en el següent mapa.

Un cop més, la fotografia a nivell comarcal és encara més clara. Només 7 de les 42 comarques produeixen electricitat per sobre de la mitjana catalana, les tres on es troben els municipis abans citats (Barcelonès, Baix Camp i Ribera d'Ebre) i el Tarragonès, el Pallars Jussà, el Pallars Sobirà i la Terra Alta. Les altres, en canvi, se situen per sota, fins i tot amb potències instal·lades inferiors als 2.500 kW al Garraf, el Moianès, el Baix Penedès i el Baix Empordà. En conjunt, la zona nord-oriental del país produeix igualment molt poca electricitat, com es pot consultar al següent mapa, però també a aquesta taula interactiva de forma detallada [<https://www.naciodigital.cat/noticia/224116#comarques>].

L'increment del preu de la llum, per tant, impactarà especialment en les butxaques de rendes altes, que són les que més consumeixen. Això com a mínim en termes absoluts, ja que molts catalans amb pocs recursos ja tenien dificultats per fer front a la factura actuali l'augment d'aquestes setmanes el pot acabar d'ofegar, sumant noves víctimes de pobresa energètica al país. En termes relatius -i vitals-, seran els que ho passaran pitjor.

En tot cas, els dos últims dies s'ha frenat l'alça el preu, per bé que es manté a nivells molt alts. D'ajous va fixar un pic històric, amb 140,2 euros per MWh i aquest dissabte ha baixat lleugerament fins als 134,9, igualment el tercer cost més elevat del registre històric i encara duplicant els nivells de la majoria de dies dels primers cinc mesos de l'any. Abans que es comencés a disparar el juny i especialment el juliol i l'agost. El següent gràfic ofereix l'evolució durant aquest any.

El topall d'aquests dies, a més, no és ni molt menys un rècord puntual d'aquest any. La mitjana del preu durant l'agost, de 105,9 euros el MWh no té cap precedent si es mira enrere, com tampoc no el tenia ja el del juliol (92,4) o el del juny (83,3). Els cops que més s'havia enlairat el cost, des del 1998, havia estat a principis del 2006, a principis i mitjans de 2008, el gener de 2017 i el setembre de 2018, malgrat que, en aquelles ocasions, tot just es va superar per poc els 70 euros per MWh, molt lluny del nivell actual.

Font del document:

<https://www.naciodigital.cat/elripolles/noticia/34702/quins-municipis-comarques-consumeixen-mes-llum-notaran-mes-alc-a-preu>